

ZDRAVOTNICTVÍ ČR:
Stručný přehled činnosti
oboru oftalmologie za
období **2014–2015**
NZIS REPORT č. K/11 (09/2016)

Stručný přehled činnosti oboru oftalmologie za období 2014–2015

Datový zdroj: výkaz A (MZ) 1-01: oftalmologie (A030)

Sběr dat v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Zpravodajské jednotky: Výkaz vyplňuje samostatně každá oční ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic – zpravodajské jednotky (dále ZJ). Vyplňování se týká všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele. Sběr dat probíhá v ročních intervalech (vždy pro období 1. 1. – 31. 12.).

Shrnutí

V roce 2015 vyplnilo výkaz A030 celkem 723 (86,5 %) zpravodajských jednotek (Obrázek 1). Kompletní hlášení podaly fakultní nemocnice, zdravotnická střediska, nemocnice následné péče a psychiatrické léčebny, nejméně vyplňují samostatné ordinace lékaře specialisty a ambulantní zařízení (Obrázek 2). Úplná vyplněnost je v Pardubickém kraji, naopak nejnižší v Kraji Vysočina a Ústeckém kraji (Obrázek 3). Rozmístění hlásících zpravodajských jednotek v jednotlivých okresech ČR je vizualizováno na Obrázku 4. cca 80 % z nich tvoří samostatné ordinace lékaře specialisty, 10,2 % nemocnice, ostatních zdravotnických zařízení je méně než 10 % (Obrázek 5).

V roce 2015 bylo dispenzarizováno 351 tis. pacientů s glaukomem, 81 tis. se strabismem a 334 tis. s šedým zákalem.

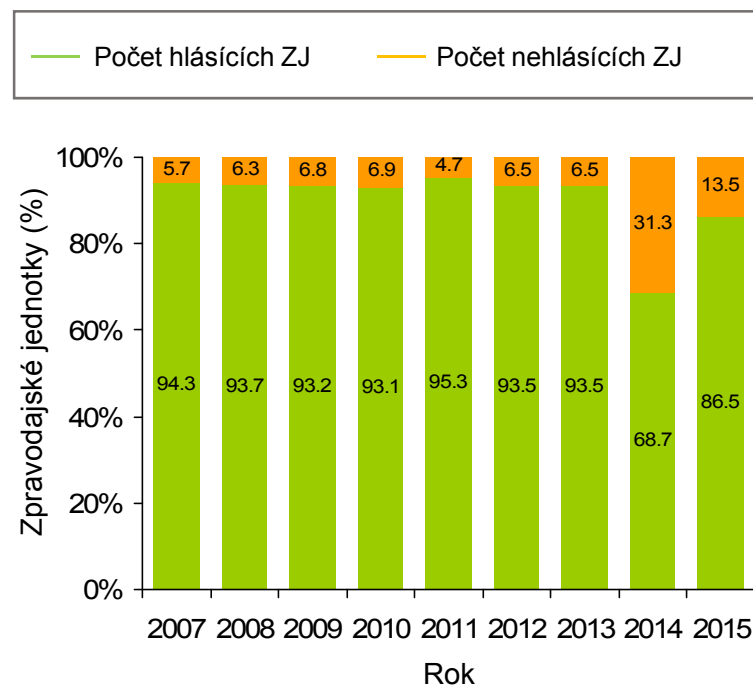
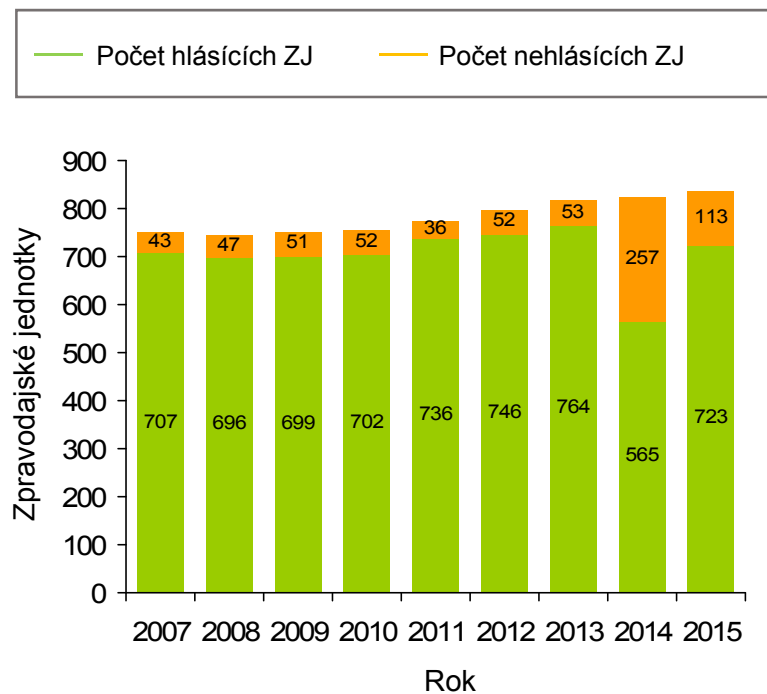
Doplňující údaje sumarizující veškeré proměnné výkazu v časových řadách a pro poslední rok sběru i v regionálním srovnání jsou k dispozici v přílohách a to jak ve formě absolutních počtů, tak jako standardizované ukazatele. Příloha dále obsahuje prezentaci s obrázky, formulář ve formátu pdf a pokyny pro jeho vyplňování.

ZDRAVOTNICTVÍ ČR:
Stručný přehled činnosti oboru:
oftalmologie
2007-2015

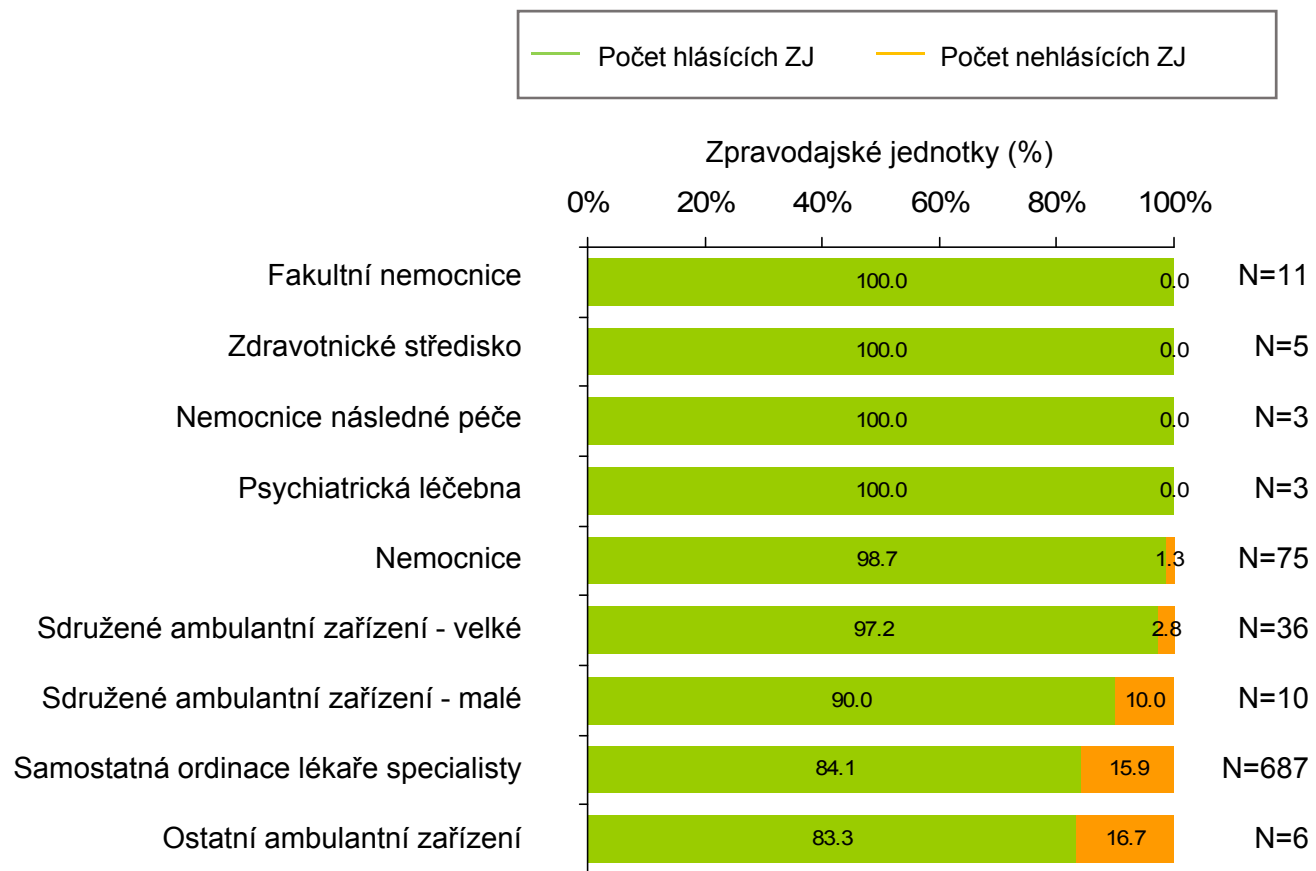
NZIS REPORT č. K/11 (09/2016)

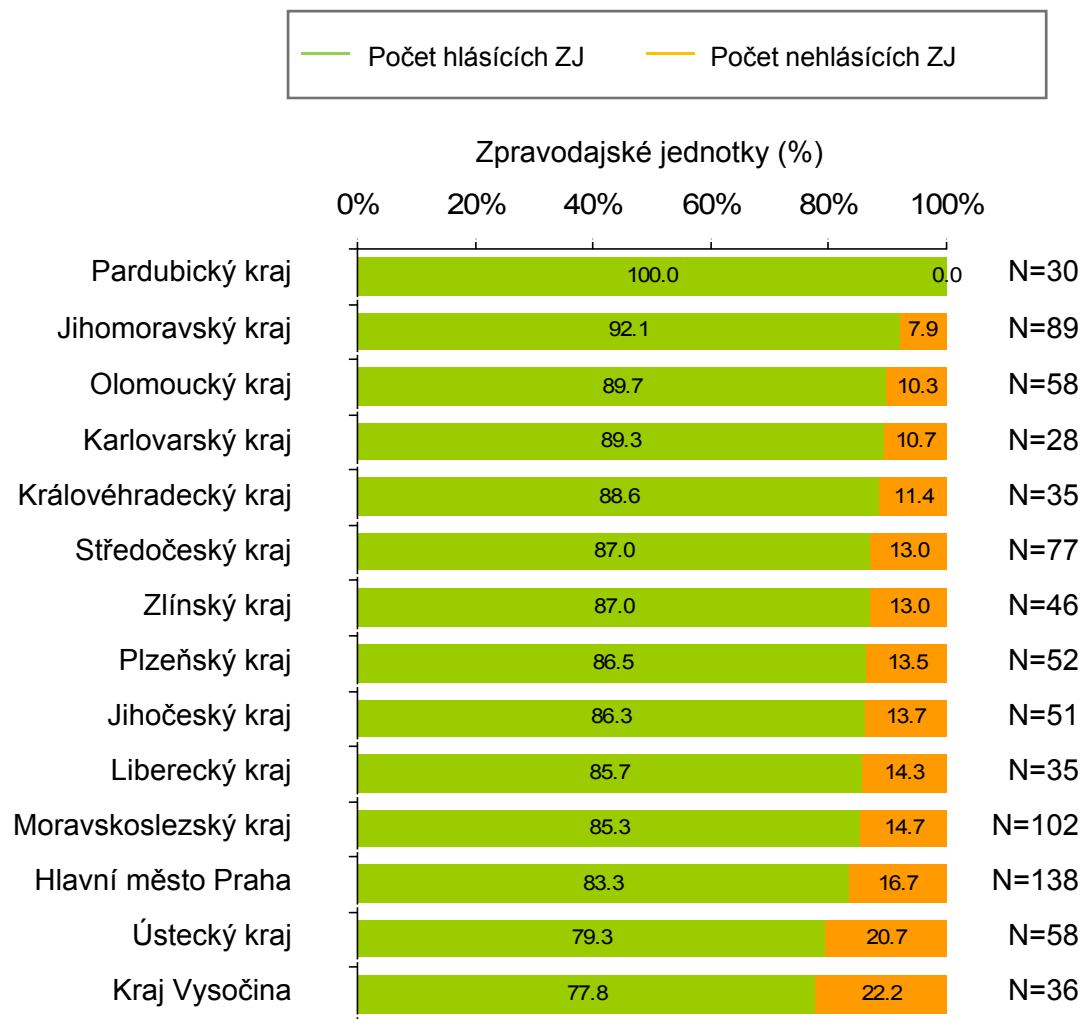
Obrázek 1. Vyplněnost výkazů v letech 2007-2015

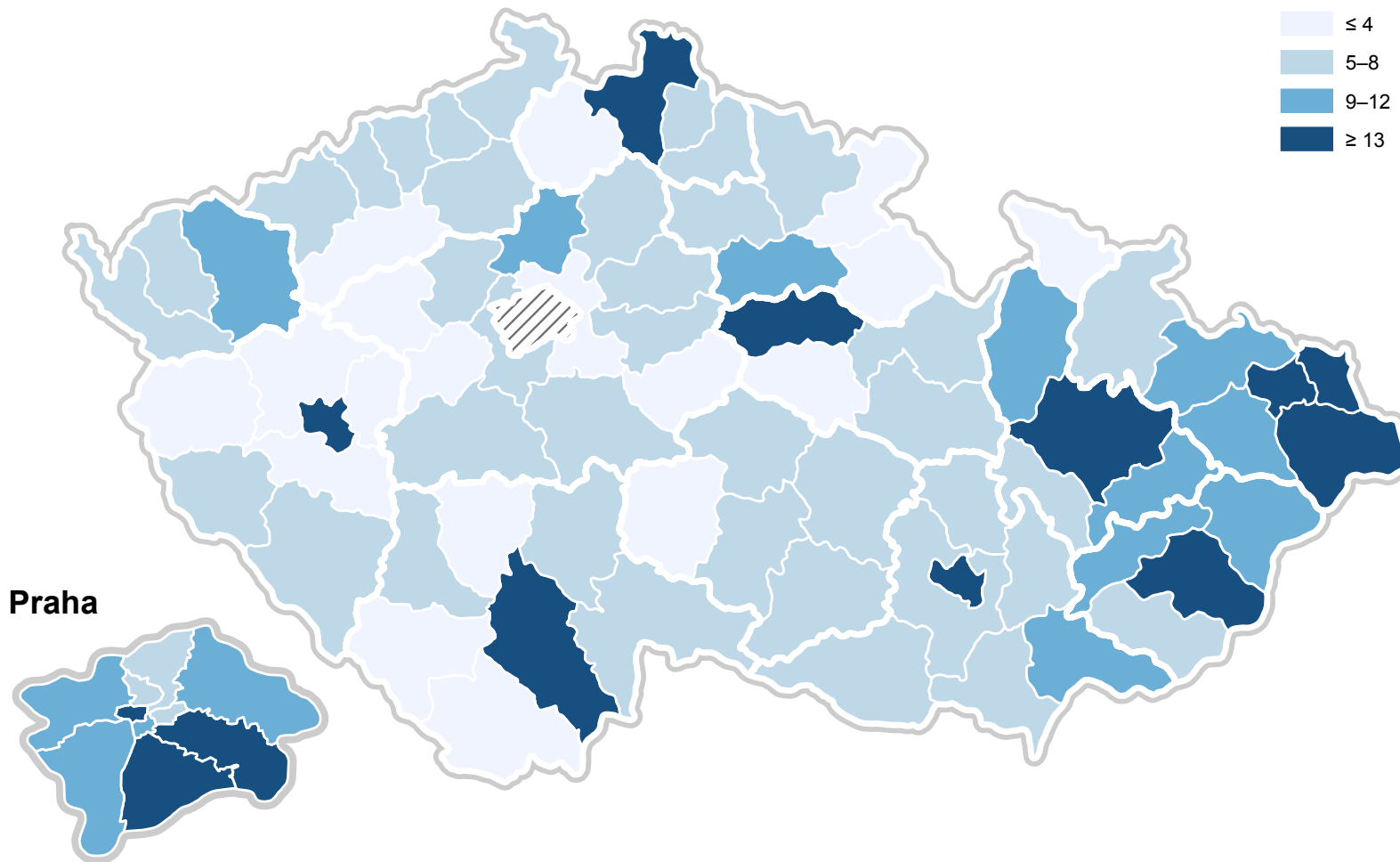
Obrázek 2. Vyplněnost výkazů za rok 2015 podle druhu zdravotnického zařízení

Obrázek 3. Vyplněnost výkazů za rok 2015 v jednotlivých regionech

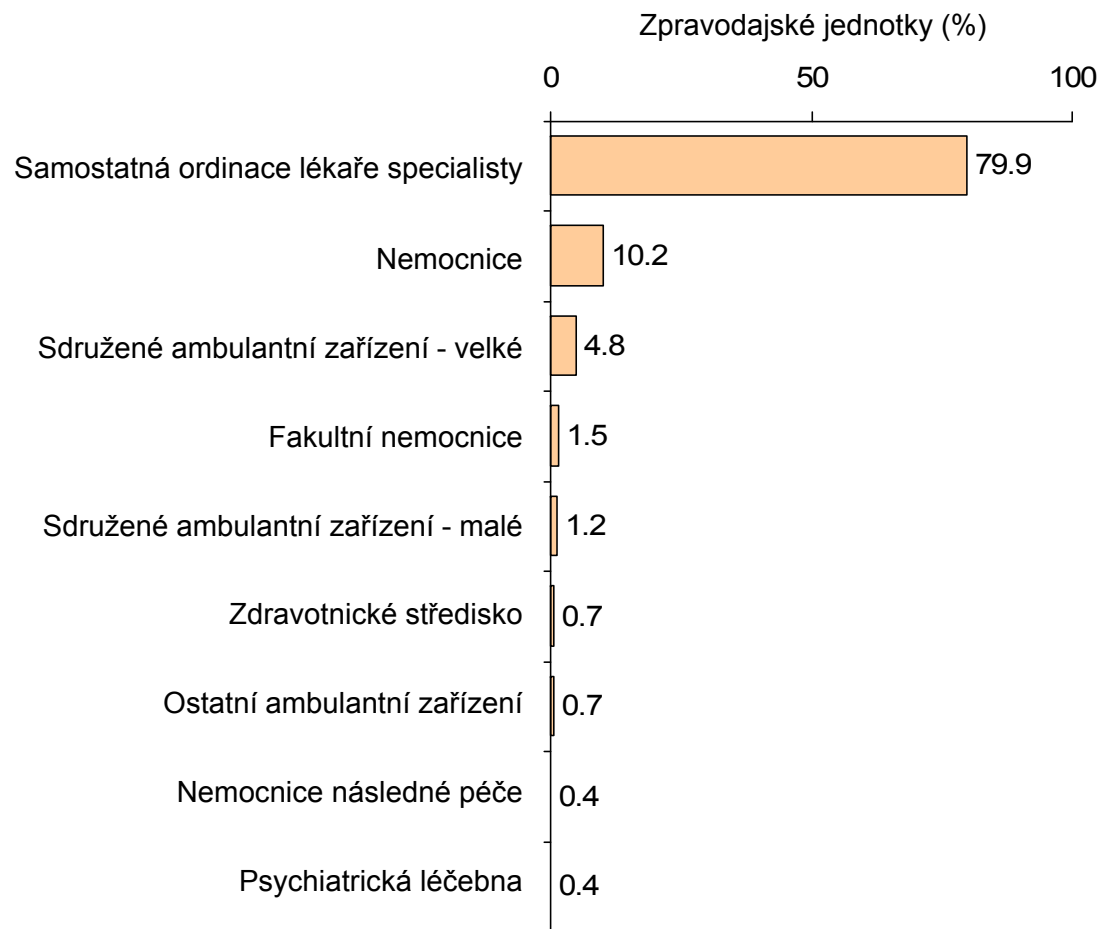

Obrázek 4. Počty hlásících zpravodajských jednotek v okresech ČR

Obrázek 5. Zpravodajské jednotky – druh zdravotnického zařízení

N = 723 hlásících zpravodajských jednotek v roce 2015

Příloha č. 1. Absolutní počty pacientů oboru oftalmologie v časovém trendu

	2014	2015
I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním		
Glaukom: celkem	266 361	351 009
Strabismus: celkem	70 780	81 186
Šedý zákal - katarakta: celkem	272 448	334 380
II. Jednodenní péče (operace)		
Jednodenní péče (operace): katarakta: celkem	100 084	111 377
Jednodenní péče (operace): glaukom: celkem	6 404	3 894
Jednodenní péče (operace): operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce: celkem	9 411	10 645

Kvůli konzistenci datové řady uvedeny pouze roky 2014, 2015.

Příloha č. 2. Standardizované počty pacientů oboru oftalmologie v časovém trendu

	2014	2015
I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním - na 1000 osob v celé populaci		
Glaukom: celkem	25,31	33,29
Strabismus: celkem	6,73	7,70
Šedý zákal - katarakta: celkem	25,89	31,72
II. Jednodenní péče (operace) - na 1000 osob v celé populaci		
Jednodenní péče (operace): katarakta: celkem	9,51	10,56
Jednodenní péče (operace): glaukom: celkem	0,61	0,37
Jednodenní péče (operace): operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce: celkem	0,89	1,01

Kvůli konzistenci datové řady uvedeny pouze roky 2014, 2015.

Příloha č. 3. Absolutní počty pacientů oboru oftalmologie v regionálním srovnání v roce 2015

	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním														
Glaukom: celkem	64 097	31 775	22 978	18 267	13 289	23 854	8 567	17 743	19 718	12 374	29 192	29 220	18 372	41 563
Strabismus: celkem	10 317	4 318	6 017	7 140	3 689	5 027	1 761	3 151	3 234	2 619	6 315	8 269	8 065	11 264
Šedý zákal - katarakta: celkem	56 480	31 502	30 470	13 865	8 488	27 631	10 333	15 472	19 358	13 176	27 851	16 963	22 775	40 016
II. Jednodenní péče (operace)														
Jednodenní péče (operace): katarakta: celkem	22 717	9 277	6 021	2 431	1 816	5 817	3 126	7 832	3 248	3 733	13 027	5 207	10 757	16 368
Jednodenní péče (operace): glaukom: celkem	889	33	38	479	19	89	0	40	60	0	767	3	1 361	116
Jednodenní péče (operace): operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce: celkem	2 889	96	12	685	1 325	291	0	1 707	156	349	699	1 363	798	275

Příloha č. 4. Standardizované počty pacientů oboru oftalmologie v regionálním srovnání v roce 2015

	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním - na 1000 osob v daném kraji (kde je lokalizován poskytovatel zdravotních služeb)														
Glaukom: celkem	50,77	24,06	36,06	31,73	44,52	28,97	19,51	32,19	38,19	24,29	24,87	46,01	31,41	34,20
Strabismus: celkem	8,17	3,27	9,44	12,40	12,36	6,11	4,01	5,72	6,26	5,14	5,38	13,02	13,79	9,27
Šedý zákal - katarakta: celkem	44,74	23,85	47,81	24,09	28,43	33,56	23,53	28,07	37,50	25,86	23,73	26,71	38,94	32,93
II. Jednodenní péče (operace) - na 1000 osob v daném kraji (kde je lokalizován poskytovatel zdravotních služeb)														
Jednodenní péče (operace): katarakta: celkem	17,99	7,02	9,45	4,22	6,08	7,06	7,12	14,21	6,29	7,33	11,10	8,20	18,39	13,47
Jednodenní péče (operace): glaukom: celkem	0,70	0,02	0,06	0,83	0,06	0,11	0,00	0,07	0,12	0,00	0,65	0,00	2,33	0,10
Jednodenní péče (operace): operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce: celkem	2,29	0,07	0,02	1,19	4,44	0,35	0,00	3,10	0,30	0,68	0,60	2,15	1,36	0,23

Roční výkaz o činnosti poskytovatele ZS

A (MZ) 1-01

Poskytovatel (obor): *oftalmologie*

Za rok 2015

IČO	Zpravodajská jednotka (adresa):
PČZ	
Oddělení, pracoviště, kód poskytovatele	

A030

I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním

	Č.ř.	Celkem					
a	b	1					
glaukom (H40.-)	41						
strabismus (H50.-)	42						
šedý zákal - katarakta (H25, H26, H28)	43						

II. Jednodenní péče (operace)

	Č.ř.	Celkem					
a	b	1					
katarakta (H25–H28)	51						
glaukom (H40–H42)	52						
operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklívce (H30–H36, H43–H45)	53						

Razítko:	Výkaz sestavil:
	Telefon:
	E-mail:
Podpis vedoucího zpravodajské jednotky:	Datum:

**Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře
A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti poskytovatele
zdravotních služeb pro obor**

oftalmologie

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2015. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 102, formou vyhlášky č. 239/2014 Sb. ze dne 6. 11. 2014, která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o poskytovatelích zdravotních služeb a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Předání dat je možné pouze elektronicky prostřednictvím webové aplikace - Centrální úložiště výkazů (CÚV), která obsahuje elektronické šablony pro vyplňování a odesílání výkazů do CÚV. Pro předání dat do CÚV je nutné přihlášení do registrů rezortu zdravotnictví na základě „Žádosti o přístup do registrů NZIS“ uvedené na internetových stránkách www.uzis.cz v v horní liště označené červeně a uvedené jako REGISTRY NZIS VSTUP na adrese: <http://www.uzis.cz/registry-nzis-vstup>.

Předání dat do aplikace CÚV bude ukončeno 31.5.2016.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 – vymezení pojmů, § 10 – program statistických zjišťování a § 26 – správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 – povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 – poskytování důvěrných statistických údajů).

Výkaz vyplňuje samostatně každá oční ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic – zpravodajské jednotky (dále ZJ). Vyplňování se týká všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele.

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz.

V elektronické šabloně výkazu se vyplňují žluté a červeně podbarvené kolonky, ke kterým je vždy uvedena „informace k poli“. Šedě podbarvené kolonky se nevyplňují.

Oddíl I. Dispenzarizování pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním

Jde o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Jednotkou zjišťování je vybraná diagnóza (viz MKN-10). Podmínky a rozsah **dispenzární péče** stanoví:

- zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kde se v § 31 odst. 2 uvádí, že pojištěnec do dispenzární péče zařazuje podle odborných kritérií lékař registrujícího poskytovatele, který odpovídá za účelnost a koordinaci dispenzární péče. Pojištěnec může být dispenzarizován pro jednu diagnózu pouze u jednoho ošetřujícího lékaře,
- vyhláška č. 39/2012 Sb., o dispenzární péči.

V souladu se zákonem o statistické službě jsou dále sledována ve výkaze další závažná a chronická onemocnění. U uvedeného počtu sledovaných pacientů pro vybraná onemocnění se předpokládá, že se tito pacienti s onemocněním soustavně léčí a dochází na pravidelnou kontrolu zpravidla alespoň jednou ročně. Každý sledovaný pacient by měl být pro příslušnou diagnózu uváděn pouze jedním zdravotnickým zařízením stejného oboru.

ř. 41, sl. 1 - počet pacientů se zeleným zákalem - glaukom (dg H40)

ř. 42, sl. 1 - počet pacientů se strabismem (dg H50)

ř. 43, sl. 1 - počet pacientů se šedým zákalem - katarakta (dg H25, H26, H28)

Oddíl II. Jednodenní péče (operace)

Uvádí se počet provedených jednodenních chirurgií (operací) u vybraných diagnóz:

ř. 51, sl. 1 katarakta (dg. H25-H28), všechny formy zakalení čočky

ř. 52, sl. 1 glaukom (dg. H40-H42), všechny formy zeleného zákalu

ř. 53, sl. 1 operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce (dg. H30-H36, H43-H45), zahrnuje všechny formy odchlípení sítnice, včetně vypuštění endotamponád.